

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 F (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl I www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Fractie VVD

Datum:	Uw kenmerk:	Ons kenmerk:	Behandeld door:
29 november 2022			Sloot, Juul
Onderwerp:			Doorkiesnummer / e-mail:
Beantwoording van schriftelijke vragen ex art. 4.5 RvO AB over KiS			(0344) 64

Beste meneer/mevrouw,

Hieronder treft u de antwoorden aan op de door u gestelde schriftelijke vragen conform artikel 4.5 van het Reglement van Orde voor het Algemeen bestuur. De vragen zijn overgenomen en voorzien van een antwoord.

Voorafgaand aan de beantwoording wijzen we erop dat er recent door Twynstra-Gudde een onderzoek is gedaan naar de aanbesteding en het contractmanagement van KiS. Tijdens de behandeling van het rapport van Twynstra-Gudde gaf een meerderheid van de commissie Waterveiligheid aan verder onderzoek niet nodig te vinden. Het college heeft dit advies overgenomen.

Vraag 1a: Is het CDH het met de VVD eens dat, in de analyse over of er bij de aanbesteding alarmbellen hadden moeten gaan rinkelen, ook de haalbaarheid van de offerte in de praktijk meeweegt en altijd mee moet wegen (eventuele legitieme uitzonderingen daargelaten)?

Antwoord: Neen. De aanbestedingsprocedure is juist doorlopen. Dat blijkt ook uit het onderzoek van Twynstra-Gudde. Er was geen aanleiding om te twijfelen aan de haalbaarheid van de offerte.

Vraag 1b: Heeft destijds interne discussie plaatsgevonden over het instellen van een onderzoek naar de (verhoudingsgewijs lage) inschrijfprijs, en is het CDH daarbij betrokken geweest?

Antwoord: De verschillende aanbiedingen zijn goed gewogen. Dat de CDVM een lagere aanbidding had, was grotendeels terug te voeren op gekozen technische oplossingen bij woningen. Het risico daarvoor lag bij de opdrachtnemer. Die keuze is gemaakt door de opdrachtnemer. Er is wel behoorlijk wat meerwerk ingediend. Dat vloeide voort uit werk dat bij de aanbesteding niet was voorzien en zou bij andere contracten ook zijn opgetreden.

De gunning behoorde tot het mandaat van de directeur. Het college had dus geen besluitvormende

rol.

Vraag 1c: Hoe kijkt het CDH, met de kennis van wat na gunning geschiedde, nu tegen het besluit om geen nader onderzoek in te stellen, dan wel het uitblijven van een interne discussie (al dan niet met betrokkenheid van het CDH), aan?

Antwoord: Uit het onderzoek van Twynstra-Gudde blijkt dat de aanbesteding juist is verlopen.

Vraag 1d: Welke lessen trekt het CDH hieruit voor nieuwe aanbestedingstrajecten?

Antwoord: Samen met het AB gaan we de aanbevelingen implementeren en waar nodig de contracteringsfilosofie herijken. Hierbij gaan we de geleerde lessen van deze aanbesteding zeker betrekken.

Vraag 2a: Waarom is in dezen gekozen voor de route 'de risico's voor omwonenden vergroten en de aansprakelijkheid voor de aannemer verlagen'?

Antwoord: De aansprakelijkheid voor de aannemer is niet verlaagd; de aannemer draagt juist de extra verantwoordelijkheden voor de groene cirkelpanden.

Er is vroegtijdig geconstateerd dat de grenswaarden van de vervormingen in de ondergrond en aan de groene cirkelpanden financieel niet haalbaar waren. De maatregelen om de woningen af te schermen waren (te) duur. Besloten is om de toelaatbare vervormingen te verruimen, waardoor afscherming niet meer nodig was. Door dit besluit heeft de aannemer bij de uitvoering meer risico genomen op het ontstaan van schade aan deze panden.

Vraag 2b: Hoe is het CDH vanuit het projectteam over deze hoofdkeuze EN over individuele VtW's geïnformeerd en wie heeft de uiteindelijke interne beslissing en/ of bestuurlijk- en/of directiebesluit genomen?

Antwoord: De VtW's behoorden in dit geval tot het mandaat van de verantwoordelijk directeur. De verantwoordelijk heemraad werd hierover geïnformeerd. Het college had hierin destijds geen rol. Verder moet worden bedacht dat het project KiS onder het regiem van HWBP2 viel. Dit betekende dat het project voor 100% subsidiabel was. De besluitvorming over de voortgang van het project lag op ambtelijk niveau, waarbij regelmatig ambtelijke afstemming plaatsvond met de subsidieverlener: het HBWP2.

Vraag 2c: Vallen deze besluiten binnen de gestelde mandaten?

Antwoord: Ja.

Vraag 2d: Hoe verhoudt de risicoverschuiving zich tot de door het AB vastgestelde projectuitgangspunten?

Antwoord: Een antwoord op deze vraag vergt een analyse van het projectdossier van 10 jaar geleden. Dat voert binnen het bestek van artikel 4.5 vragen te ver.

Vraag 2e: Op welke wijze is het AB/ de Commissie Waterveiligheid hierover geïnformeerd?

Antwoord: De projectdirecteur was aanwezig bij vrijwel elke commissie waterveiligheid en informeerde de commissie over de voortgang van de projecten.

Vraag 3a: Wie heeft op welk moment besloten om deze grenswaarden te verruimen?

Antwoord: Dit is besloten door middel van de VtW's. Dit behoorde in dit geval tot het mandaat van de directeur.

Vraag 3b: Hoe luidde hiertoe het mandaat?

Antwoord: De projectdirecteur had tot 2011 het volgende mandaat:

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR272232>

Vanaf 2011 geldt de volgende mandaatregeling:

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR272839/17>

Vanaf 2011 is er dus geen aparte mandaatregeling meer voor de projectdirecteur. Zie artikel 1 lid d en artikel 9 lid 2. Het bijbehorende mandaatregister wordt periodiek bijgewerkt. In dat verband is ook de Regeling Budgetbeheer van belang. Uit deze regeling volgt wie tot welk bedrag tekenbevoegd is. Als u meer wilt weten over welk mandaat gold tijdens de aanbesteding in 2012/2013 of tijdens het vaststellen van de VtW's in 2015/2016 vergt dit nader onderzoek.

Vraag 3c: Is het CDH bij deze besluitvorming betrokken geweest c.q. hierover ingelicht?

Antwoord: De verantwoordelijk heemraad werd hierover geïnformeerd (Zie ook de antwoorden bij de vragen 2b en 3b).

Vraag 3d: Wat was in dit specifieke geval de reden om de risico's voor omwonenden te vergroten, zeker in combinatie met het verlagen van de aansprakelijkheid? Graag ontvangen wij de schriftelijk vastgelegde afwegingen, argumenten, en motivatie en/of verantwoording (al dan niet aangevuld met toelichting vanuit retrospectief).

Antwoord: Zoals bij de beantwoording van vraag 2A reeds is aangegeven is de aansprakelijkheid niet verlaagd. Het VtW 62 geeft inzicht in de gemaakte afwegingen. Een volledig overzicht van alle "schriftelijke vastgelegde afwegingen, argumenten, en motivatie en/of verantwoording" vergt dossieronderzoek.

Vraag 3e: Hoe verhoudt dit zich tot de in het AB-voorstel Projectplan (zomer 2013) geformuleerde risico's en de voorgestelde strategie voor contractbeheersing?

Antwoord: Een antwoord op deze vraag, vergt nader onderzoek van het projectdossier van bijna 10 jaar geleden.

Vraag 3f: Hoe is het AB hierover geïnformeerd?

Antwoord: Afwijkingen van een contract zoals deze worden vastgelegd in VtW'S vallen niet onder de bevoegdheden waarover dient te worden gerapporteerd aan het AB. Wel werd destijds aan de commissie periodiek gerapporteerd wat de stand van zaken is van de dijkversterkingsprojecten. Weliswaar gebeurde dat destijds met andere formats dan nu, maar de essentie is hetzelfde.

**Graag een reflectie van het CDH op de rolneming van WSRL bij totstandkoming van VtW's:
Vraag 4a: in retrospectief**

Antwoord: In de VtW's zijn telkens afwegingen gemaakt. Zo is over VtW 62 een jaar lang onderhandeld en is extern advies gevraagd. Het was de wens van de aannemer om, daar waar mogelijk, geen damwanden toe te passen. De risico's voor de cirkelpanden zijn voornamelijk bij de aannemer gelegd.

Verder moet worden bedacht dat het project KiS onder het regiem van HWBP2 viel. Dit betekende dat het project voor 100% subsidiabel was. De besluitvorming over de voortgang van het project lag op ambtelijk niveau. Hiervoor was het "projectbureau dijkverbetering" opgericht onder leiding van een directeur. Dit projectbureau was actief tussen 2008 en 2017. Het projectbureau schakelde vooral met de subsidieverlener (HWBP2) en kon gedurende de looptijd van het project KiS de meeste zaken afhandelen. Bestuurlijke besluitvorming was daardoor, afgezien van het vaststellen van het projectplan en de kredietverlening, niet nodig.

Vraag 4b: in het kader van contractmanagement in lopende / komende projecten

Antwoord: De geleerde lessen van KiS hebben vanzelfsprekend impact op onze organisatie. De aanpak is gepresenteerd aan het AB op 18 feb 2022 door middel van het rapport "Lessen uit de Lekdijk". Over de voortgang wordt de commissie geïnformeerd. Verder gaan we samen met het AB de contracteringsfilosofie herijken. Hierbij gaan we de geleerde lessen zeker betrekken.

Vraag 5a: Onderschrijft het CDH de noodzaak om meer duidelijkheid te krijgen over de impact van de concessies op de technische staat van de dijk (stabiliteit, integriteit) en over de consequenties daarvan voor de panden in dit gebied?

Antwoord: Ja. Bij ieder schadegeval dat wordt gemeld, vindt technisch onderzoek plaats naar de oorzaken van eventuele schade aan panden. Over de voortgang van de lopende schadegevallen wordt de commissie waterveiligheid periodiek geïnformeerd. Verder vindt er vervolgonderzoek plaats naar de veiligheid van de dijk en naar de oorzaken van de geconstateerde vernatting. Hiervoor is een reviewcommissie gevormd die meekijkt en adviseert. Daarbij wordt voortgeborduurd op de aanbevelingen van Deltares en ENW.

Vraag 5b: Deelt het CDH onze mening dat de antwoorden uit het nu lopend technisch onderzoek dienen te worden meegewogen bij het beoordelen van de door WSRL gedane concessies?

Antwoord: Neen. Het lopende technische onderzoek heeft betrekking op de dijkveiligheid en de natte plekken maar niet op het verruimen van de vervormingseisen. Het verruimen van de vervormingseisen heeft namelijk geen invloed op de dijkveiligheid. Deltares heeft hier in het fase 2

onderzoek reeds uitvoerig op gereflecteerd.

Vraag 5c: Is de heemraad bereid om in het kader van dit onderzoek met deze partijen (ENW, Crux Engineering, de heer De Bont, professor Van Baars, omwonenden) in gesprek te gaan, zodat het Waterschap optimaal van hun inzichten en inbreng kan profiteren? Zo nee, waarom niet? In dat geval graag een overzicht van de kritiekpunten die het waterschap zonder wederhoor mee wil nemen.

Antwoord: In zijn algemeenheid heeft het waterschap zich nav KiS ontvankelijk getoond voor de geuite kritiek. De rapporten en de input van Van Baars, Deltares, Van de Vlist, De Bont en ENW zijn serieus genomen en er is over de as van inhoud gereageerd. En er is op geacteerd. Zowel voor wat betreft de technische aspecten als de wijze waarmee met bewoners en schadegevallen is omgegaan, is in een intensief traject veel werk verzet. Daarbij verwijzen we ook naar het rapport "Lessen uit de Lekdijk" van februari 2022. Belangrijke les is dat er op het gebied van risicobeheersing en eigenaarschap op de schadeafwikkeling verbeteringen nodig zijn. Vooral de risico's van de vervormingen aan panden zijn niet altijd goed ingeschat.

Meer specifiek:

- De verantwoordelijk heemraad heeft, met redenen omkleed, aangegeven geen contact op te nemen met de heer de Bont.*
- Er is contact geweest tussen de heer Van Baars en de dijkgraaf. Deltares heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan betrokkenheid van de heer Van Baars vanwege de negatieve bejegening aan het adres van medewerkers van Deltares.*
- Met omwonenden is regelmatig en intensief overleg in het kader van schadeafwikkeling en in het kader van monitoring en technisch onderzoek aan de dijk.*
- Met ENW is periodiek contact over de voortgang van het onderzoek.*
- CRUX heeft in 2021 onderzoek uitgevoerd in opdracht van ENW en is ook betrokken bij vervolgonderzoek.*

Vraag 5d: Is het CDH bereid om in dit kader om een gezamenlijke reflectie te vragen op de door WSRL gedane concessies, en hun betekenis voor de huidige schadeproblematiek?

Antwoord: Gelet op de beantwoording van vraag 5C, is een gezamenlijke reflectie niet aan de orde. Deltares en ENW hebben al de nodige reflecties gegeven op het verruimen van de vervormingseisen. Lessen hieruit zijn getrokken. Het vraagstuk van de vervormingseisen heeft nadrukkelijk een plek in het lopende traject van de geleerde lessen van KiS, richting nieuwe dijkversterkingen.

We hopen u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland,
de secretaris-directeur, de dijkgraaf,

Ir. Z.C. Vonk

prof. dr. J.C. Verdaas

Bijlagen: geen
Afschrift: archief (zonder bijlage)